

Рецензія

на кваліфікаційну роботу ступеня вищої освіти магістр, спеціальності 226
«Фармація, промислова фармація»,
студента 5 курсу групи 431б Білал Бен Шаюя на тему:
«Дослідження впливу токсичних речовин на
репродуктивну систему людини»

Кваліфікаційна робота присвячена актуальній та соціально значущій проблемі — вивченню впливу токсичних речовин на репродуктивне здоров'я людини. У сучасних умовах зростаючого техногенного навантаження, забруднення довкілля, широкого використання хімічних речовин у промисловості та побуті, дана тематика є надзвичайно важливою як у фундаментальному, так і прикладному аспектах.

У вступній частині автор переконливо обґрутує актуальність обраної теми, чітко формулює мету та завдання дослідження, визначає його об'єкт, предмет і методологічну основу. Робота побудована логічно, послідовно, має чітку структуру, що дозволяє всебічно розкрити обрану тему.

У теоретичному розділі дослідження розглянуто основні групи токсичних агентів (важкі метали, пестициди, ендокринні дизруптори, фармацевтичні та побутові хімікати), які мають прямий або непрямий вплив на репродуктивну функцію. Автор наводить механізми токсичної дії цих сполук на рівні гонад, гіпоталамо-гіпофізарної системи, клітин зародкової лінії, а також аналізує наслідки хронічного впливу таких речовин у пренатальному та постнатальному періодах.

Особливу увагу приділено впливу токсикантів на чоловічу та жіночу репродуктивну систему окремо, із зазначенням відмінностей у механізмах пошкодження, клінічних проявах, а також ризиків для потомства. Виклад матеріалу супроводжується посиланнями на сучасні джерела наукової літератури, зокрема публікації за останні 5–10 років, що підтверджує актуальність і наукову достовірність використаної інформації.

У прикладній частині роботи автор аналізує дані епідеміологічних та експериментальних досліджень щодо впливу токсикантів на фертильність, гормональний статус, показники сперматогенезу та овогенезу, частоту вроджених вад розвитку. Розглянуто питання порушень менструального циклу, ендометріозу, еректильної дисфункції, зниження лібідо та інших клінічно значущих проявів.

Окремо заслуговує на увагу розділ, присвячений превентивним заходам та методам зменшення негативного впливу токсичних речовин на репродуктивне здоров'я.

Висновки узагальнені, обґрунтовані, повністю відповідають поставленим завданням. Стиль викладу роботи науковий, мова грамотна, термінологія використовується коректно. Робота оформлена відповідно до вимог, містить належний апарат посилань і бібліографію.

Загальний висновок: Кваліфікаційна робота на тему «Дослідження впливу токсичних речовин на репродуктивну систему людини» є змістовою, самостійно виконаною науковою працею, що вирізняється глибиною теоретичного аналізу та високим рівнем актуальності. Робота має значну пізнавальну та практичну цінність у контексті профілактики репродуктивних порушень та охорони здоров'я.

Робота відповідає вимогам, що висуваються до кваліфікаційних робіт освітнього рівня магістр, а її автор заслуговує на позитивну оцінку та присвоєння відповідної кваліфікації.

Рецензент:

к.мед.н., доцент
кафедри патологічної анатомії,
судової медицини та патологічної
фізіології ДДМУ

25.05.2025 р.

Юлія КОЗЛОВА

Підпись *Ю. Козлова*

ЗАСВІДЧУЮ		
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ		
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ		
25	05	2025 р.